

Avdelning sydöst
Michaela Hecht Gunnarsson
michaela.hecht-gunnarsson@ivo.se

Ek Pråmen HB
John Nilsson
Skolgatan 20 ÖB
602 25 Norrköping

Ärendet

Återkallelse av tillstånd för Ek Pråmen Handelsbolag i Söderköping

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) återkallar med stöd av 26 g § tredje stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) Ek Pråmen Handelsbolag (HB), org.nr 969665-4038, tillstånd att bedriva enskild verksamhet i form av insatsen bostad med särskild service enligt 9 § 9 punkten LSS för en person, inom kategorin personkrets 1 och 3, 1 § LSS.

Bakgrund

Ek Pråmen HB har tillstånd att enligt 23 § LSS bedriva enskild verksamhet i form av bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS, för en person. Bolagets tillstånd utfärdades den 20 juli 2001 av Länsstyrelsen i Östergötland.

IVO har efter anmälan från polismyndigheten granskat verksamheten och genomfört en lämplighetsprövning av bolaget och dess ägare John Nilsson.

Underlag

- Anmälan från polisen med bilagor
- Dom, Norrköpings tingsrätt, mål nr B 245-15
- Inspektionsprotokoll
- Tjänsteanteckningar avseende telefonsamtal med John Nilsson, Södertälje kommun, polisen, Söderköpings kommun
- Kopia av avtal mellan EK Pråmen HB och Södertälje kommun
- Yttrande från ombudet
- Uppgifter från Infotorg, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten

Redovisning av tillsynen

IVO mottog den 21 april 2015 en anmälan från polismyndigheten i Norrköping avseende verksamheten Ek Prämen och oro för den brukare som är placerad där. Av anmälan framkommer följande.

Polisen har bedrivit spaning mot ett äkta par boende på [redacted] i Norrköping under hösten 2014 och januari 2015. Kvinnan i detta par, Lorna Södergren Bengtsson var anställd vid Ek Prämen och är syster till ägaren/föreståndaren John Nilsson. I samma fastighet bor även Mayvor Södergren, som är mor till John Nilsson och Lorna Södergren Bengtsson, i en annan lägenhet. Då polisen bevakade fastigheten uppmärksammade man att [redacted] en person med psykiska funktionsnedsättningar återkommande vistades tillsammans med såväl Lorna Södergren Bengtsson som Mayvor Södergren i fastigheten och även sov där vid upprepade tillfällen.

Den 29 januari 2015 gjordes en husrannsakan i de båda lägenheterna och polisen reagerade kraftigt på den oordning och misär som rådde där. Bilder bifogades anmälan till IVO. I Lorna Södergren Bengtsson och hennes makes lägenhet påträffades dessutom ett stort antal sprutor och kanyler samt rester av narkotika och polisen bedömde att detta var en olämplig miljö för [redacted] att vistas i. Polisen observerade även att brukaren [redacted] fick följa med i bilen när narkotika hämtades från en container och transporterades till fastigheten samt vid ett annat tillfälle när man letade efter narkotika i containern.

Lorna Södergren Bengtsson och hennes make dömdes till fängelse för narkotikabrott i ett år och sex månader respektive ett år och åtta månader av Norrköpings tingsrätt den 30 mars 2015 (mål nr B 245-15). Av domen framkommer vidare att Lorna Södergren Bengtsson vid provtagning var positiv på amfetamin och cannabis vid gripandet. Hon har vidare dömts för narkotikabrott vid fyra tidigare tillfällen, senast 2005. Hennes make förekommer under tio avsnitt i belastningsregistret, huvudsakligen avseende narkotikabrottslighet och har avtjänat flera längre fängelsestraff. Han frigavs senast i juni 2013 från ett fängelsestraff avseende narkotikabrott samt vapenbrott. Av domen framgår vidare att Mayvor Södergren var chaufför då dottern åkte för att leta efter narkotika i containern samt att brukaren [redacted] då fick följa med i bilen.

IVO har varit i kontakt med socialtjänsten i Södertälje som är placerande kommun för [redacted]. Det har framkommit att kommunen placerad [redacted] vid Ek Prämen 2011 men att man inte har haft någon

uppföljning av placeringen eller besökt verksamheten före det att ovanstående uppdagades under våren 2015. Södertälje kommun sa upp avtalet med EK Pråmen HB omedelbart var kvar i verksamheten under tiden annan placering planerades. Enligt uppgift från Södertälje kommun den 19 augusti 2015, har brukaren nu flyttat från Ek Pråmen och placerats i ett annat boende.

IVO gjorde den 21 maj 2015 en anmäld inspektion i verksamheten. Vid inspektionen intervjuades ägaren, tillika föreståndaren John Nilsson samt en personal. Någon dokumentation kunde inte granskas då det enligt uppgift inte förs någon dokumentation i verksamheten.

Följande framkom vid inspektionen

John Nilsson uppger att han ansökte om tillstånd att bedriva verksamheten tillsammans med en annan person som skulle vara föreståndare, medan John Nilsson skulle vara biträdande föreståndare. Den andre personen drog sig ur och John Nilsson blev föreståndare istället. Han uppger att han försökte gå en föreståndarutbildning för några år sedan men fullföljde inte denna.

John Nilsson har tre olika bolag. Ek Pråmen HB, Ek Pråmen AB samt enskilda firman Fyllingarums Gräv och Grönt. Gräv och Grönt är vilande uppger John Nilsson. Fyllingarums Gräv och Grönt äger en grävmaskin som används för att bereda området vid Ek Pråmen. Gräv och Grönt har inte varit verksamt på annat sätt.

Tillståndet att bedriva boendet innehas av Ek Pråmen HB men John Nilsson uppger att det är Ek Pråmen AB som driver verksamheten. Ek Pråmen AB har inte ansökt om tillstånd.

Målgruppen för Ek Pråmen är personkrets 1 och 3 i LSS.

Den aktuella brukaren har en komplex sjukdomsbild och omfattande behov av stöd. Han behöver hjälp med det mesta för att klara sin dagliga livsföring

På fråga varför inte någon annan i personalen lär sig metoden uppger John Nilsson att

och att det inte fungerar med vem som helst. Han medger dock att ingen annan i verksamheten har lärt sig metoden.

John Nilsson tillfrågas om han har något avtal/ skriftligt uppdrag som anger vilka insatser som ska ha och någon plan avseende insatser.

Han uppger att något sådant inte finns. Ingen från placerande kommunen har varit i verksamheten, förutom att de var där under föregående vecka, efter att avtalet sagts upp med omedelbar verkan. John Nilsson är kritisk till kommunens agerande.

Någon journalföring eller annan dokumentation avseende brukaren finns inte i verksamheten. Det finns inte heller något ledningssystem eller nedskrivna rutiner. John Nilsson uppger att han har talat om för alla hur man ska jobba. Enda dokumentationen är anställningsbevis som innehåller information och som anställda får skriva under.

Rapporteringskyldigheten enligt Lex Sarah är inte känd i verksamheten och ingen personal har fått utbildning om detta. Man har inte några egentliga personalmöten, utan "man pratar hela tiden". Det finns inga signeringslistor för läkemedel.

Ordningen beträffande det formella har inte upprätthållits i verksamheten sedan tidigare placering upphörde. John Nilsson berättar att han inte orkade söka kontakt med Södertälje kommun för att diskutera arbetet kring

John Nilsson vill ha kvar verksamheten och funderar på att utveckla den. Han planerar att anställa personal KW som föreståndare efter dennes socionomexamen. Då kan han utveckla de formella delarna och han själv vara verksamhetschef. Man kan utöka antalet platser till två. John Nilsson menar att han önskar få lite punkter på vad han behöver göra för att följa reglerna så kan han nog ordna det på en månad eller så.

Personal

John Nilsson uppmanas att redogöra för vilka som är anställda i verksamheten och berättar följande.

John Nilsson själv är anställd på 100 procent

Karl-Henrik Wiborn – går socionomutbildning. Han har varit anställd ca 8 år och arbetar nu extra ca 20 – 25 procent.

Mayvor Södergren – (John Nilssons mor) John Nilsson har svårt att ange hur mycket hon arbetar och uppger att hon tjänar ca 6000 kr/mån och att det kan röra sig om ca 20 procent. Mayvor är fritidspedagog. Hon har tidigare erfarenhet från arbete i andra gruppboheter.

Lorna Södergren Bengtsson (John Nilssons syster) har arbetat heltid fram tills hon häktades för narkotikabrott. Hon har tidigare jobbat i hemtjänsten och varit anställd vid Ek Prämen ca 8 år. John Nilsson uppger att hon har någon utbildning – dock ej högskola. Hon kommer inte att fortsätta arbeta i verksamheten.

John Nilsson nämner att en kvinna som heter Dojan arbetar i verksamheten sedan några månader, ca 25 procent. Han kan inte uppge hennes efternamn.

Det framkommer senare under intervjun att Ylva Eriksson som är suppleant i EK Pråmen AB:s styrelse också är anställd. Ylva är John Nilsson tidigare sambo. Hon arbetar med bokföringen under vinterhalvåret. På sommaren arbetar hon som trädgårdsmästare och arbetar då inte vid Ek Pråmen. Dock arbetar även hon med omvårdnaden av ibland.

John Nilsson tillfrågas om han anser att det i personalgruppen finns tillräcklig kompetens. Det anser han att det finns. Det kan bli bättre men han anser att de klarar av det.

På fråga om personalgruppen får någon kompetensutveckling, svarar John Nilsson att han anser det. Både han själv och Karl-Henrik har gått socialterapeututbildning med antroposofisk inriktning vid folkhögskolan Vårdinge By, vilket han anser vara den bästa utbildningen man kan få. Tyvärr är utbildningen numera nedlagd.

John Nilsson finns i verksamheten varje vardag.

Hälso- och sjukvård

Det finns inte någon personal med hälso- och sjukvårdsutbildning i verksamheten har läkemedel i Apodos som i huvudsak utgörs av Ingen i verksamheten har någon delegering. När behöver ny medicin ringer John Nilsson till en konsultläkare, Samuel Lindholm vid Psykab i Katrineholm som förnyar ordinationen. Samuel Lindholm träffar inträffar så ofta men gjorde det senast hösten 2014. HT har även haft andra läkarkontakter för sina somatiska besvär.

Uppgifter i anmälan

John Nilsson tillfrågas om hur han ser på de uppgifter som inkommit från polisen och som framgår av domen gällande hans syster, tillika personal Lorna Södergren Bengtsson, som är dömd för narkotikabrott. Även hans mor Mayvor Södergren figurerar i utredningen. Brukaren har enligt polisens iakttagelser befunnit sig frekvent hemma hos båda kvinnorna, även över natt samt vistats tillsammans med dem i samband med den brottslighet som framkommer i domen. Bådas lägenheter har dokumenterats på bilder av polisen och i båda råder en kaotisk oreda.

John Nilsson säger att han inte visste något om vad som pågick. Han har inte läst domen. Hans syster Lorna har haft missbruksproblem långt tillbaka i tiden men han tror inte att hon har det nu. Hon har uppgett att

hon fått i sig amfetamin i en bål hon blivit bjuden på och cannabis i en cigarett som hon trodde var en vanlig sådan. Hennes man däremot är kriminell och dömd för brottlighet. John Nilsson anser att det är han som är problemet. Lorna är mycket pålitlig och har god hand med Hon kommer dock inte att arbeta i verksamheten igen. John Nilsson är besviken över den uppkomna situationen. Att hans mor på något sätt skulle ha haft vetskap om eller medverkat i någon brottslig verksamhet anser John Nilsson vara helt befängt, även om hon kört bilen.

När det gäller vistelse i fastigheten i Norrköping där Lorna Södergren Bengtsson och Mayvor Södergren bor i varsin lägenhet, uppger John Nilsson följande. har aldrig varit hemma hos Lorna. Hennes man ville inte det och Lorna ville inte det heller på grund av har således alltid bara varit hemma hos Mayvor när han varit i fastigheten, även vid tillfällena då han varit tillsammans med Lorna. De tillfällena då ar vistats hemma hos Mayvor Södergren är en kväll i veckan då John Nilsson spelar innebandy. har då sovit över för att följa med Mayvor till kyrkan i Norrköping nästa dag. Han har även sovit över hos Mayvor vid de tillfällena då hon följer med honom på tåget till Stockholm för att han ska besöka sina föräldrar och när hon hämtar honom igen.

Miljön

Boendet är avskilt beläget i ett skogsområde. På fastigheten finns några byggnader förutom själva bostaden, bl. a. ett nybyggt magasin som är avsett för förvaring av potatis som odlas på en mindre åker intill.

Bostaden är en stuga som är belägen på en höjd dit man tar sig till fots på en grusad väg. Stugan består av ett stort rum som innefattar en köksdel. Där finns även ett matbord och en soffa. Det finns ingen TV och inredningen är spartansk. John Nilsson berättar att ser på TV hemma hos sina föräldrar och hemma hos Mayvor Södergren. Brukarens sovrum är mycket litet och rymmer bara en säng och nattduksbord. Ett liknande rum finns för personalen som sover i boendet. Vidare finns ett badrum med toalett, dusch och tvättmaskin samt en separat personaltoalett.

Övriga inhämtade uppgifter

Kontroll i Kronofogdemyndighetens register visar att nio stycken ärenden rörande betalningsförelägganden avseende Ek Pråmen AB mellan 2012 och 2015 har registrerats. Det finns vidare fem ärenden rörande betalningsförelägganden för perioden 2012-2015 registrerade avseende Fyllingarums Gräv och Grönt som är John Erikssons enskilda firma.

Ek Pråmen AB bildades den 27 januari 2004. Av årsredovisningen för räkenskapsåret 2013-2014 framkommer att bolaget bedriver socialterapeutisk verksamhet inom LSS.

IVO har inhämtat avtalet rörande placeringen av från Södertälje kommun. Avtalet är upprättat mellan Södertälje kommun och Ek Pråmen HB. Enligt uppgift från Skatteverket betalar Ek Pråmen HB 0 kronor i arbetsgivaravgift, vilket indikerar att det inte bedrivs någon verksamhet i bolaget.

Bolagets yttrande över kommunicerade handlingar, inkommet den 26 juni 2015

Synpunkter med anledning av tillsynsärende gällande Ekpråmen.

Med anledning av vissa brister i det administrativa vill Ekpråmen först framhålla att vårdtagaren under alla år på Ekpråmen haft en mycket positiv utveckling och utifrån sina förmågor fått ett liv enligt de rättighetskrav LSS kräver. Placerande kommun Södertälje har ej heller haft några anmärkningar mot varken verksamheten eller den omvårdnad som den placerade erhållit.

Föreståndaren/ägaren

Tillståndet innehas av Ekpråmen HB och det är Ekpråmen HB som driver verksamheten. Ekpråmen AB som har ägargemenskap med Ekpråmen HB har avtal med Ekpråmen HB innebärande att tillhandahålla tjänster för såväl personal som ekonomi. Det fulla ansvaret för verksamheten ligger i Ekpråmen HB.

Brukaren

Det kan noteras att de administrativa bristerna har tydliggjorts och verksamheten har anlitat extern hjälp för att under det kommande kvartalet åtgärda desamma enligt lag och föreskrifter. Eftersom verksamheten varit mycket framgångsrik i sitt omhändertagande av omsorgstagarna och har en för en specifik målgrupp unik miljö avser verksamheten att även fortsättningsvis möta de behov som placerande kommuner har samt därtill undanröja nuvarande administrativa brister.

Personal

Verksamheten kan sända in anställningsbevis om så önskas. För verksamheten gäller centrala kollektivavtal med Svenska Kommunalarbetsförbundet och Medarbetareförbundet.

Verksamheten tillhör arbetsgivarorganisationen Huvudmannaförbundet. Föreståndaren, som är dagligen närvarande, handleder och internutbildar medarbetarna fortlöpande.

Uppgifter i anmälan

Föreståndaren noterar att den fotograferade miljön som dokumenterats i bilagor inte är förenlig med omsorgstagarens rätt och inte kan komma i fråga varken nu eller i framtiden. Ansvar för omsorgstagarens vistelse på annan ort och plats ligger på föreståndaren. Inget har dock framkommit som visar att omsorgstagaren inte har fått den omsorg han har rätt till eller att han lidit skada.

Miljön

Den miljö som verksamheten skapat har möjliggjort en god omvårdnad för personer med mycket krävande och speciell problematik.

Sammanfattning

Verksamheten Ekprämen HB har en otydlig yttre struktur enär Ekprämen AB tillhandahåller tjänster. Omsorgstagaren har haft en mycket positiv utveckling samt erhållit sina rättigheter till omsorg. Placerande kommun har aldrig haft några anmärkningar ej heller gode man. Det är olyckligt att man brustit i kontrollen av omsorgstagarens tillfälliga vistelse i Norrköping. Verksamheten har tagit tag i bristerna gällande de administrativa bristerna.

Skälen för beslutet*Tillämpliga bestämmelser*

6, 21 a, 23, 26, 26 g och 27 §§ lagen (1993: 387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

2 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5), lex Sarah

6 kap. 3§ patientsäkerhetslagen (2010:629), PSL

Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS.

Bedömning

Enligt 23 § första stycket LSS får en enskild person inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva verksamhet som bland annat avses i 9 § 9 LSS, det vill säga bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna.

Av 23 § LSS framgår att endast den som med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt visar sig lämplig att bedriva verksamhet får meddelas tillstånd.

Enligt 6 § LSS skall verksamheten som omfattas av lagen vara av god kvalitet och bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. För verksamheten skall det finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad skall kunna ges.

I författningskommentaren till 23 § andra stycket, s. 256, anges att omständigheter i övrigt som har betydelse för lämplighetsprövningen är bl.a. kompetens, utbildning och erfarenhet av betydelse för verksamheten och kunskaper om de krav som ställs på verksamheten enligt gällande föreskrifter.

Vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska ansvara för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Det framgår av 3 kap 2 § SOSFS 2011:9. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Av 4 kap. 2 § framgår att den som bedriver verksamhet enligt LSS ska identifiera, beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Av 3 § framgår att den som bedriver verksamhet enligt LSS ska identifiera de aktiviteter som ingår samt bestämma deras inbördes ordning. Av 4 § i samma kapitel framgår att verksamheten ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs. Det anges även hur rutinerna ska vara utformade. I 5 kap. anges hur verksamheten systematiskt ska bedriva sitt förbättringsarbete med riskanalys, egenkontroll med mera.

En viktig del i detta arbete består i att avvikelser, klagomål och synpunkter ska tas om hand. Det finns en rapporteringsskyldighet hos personal och ledning avseende brister och missförhållanden gällande såväl avvikelser som rör hälso- och sjukvård som insatser enligt socialtjänstlagen och LSS.

Av 21 a § LSS framgår att genomförande av beslut om insatser ska dokumenteras. Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd

(SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS, 4 kap 9 § framkommer att åtgärder som vidtas vid handläggning av ett ärende eller vid genomförande eller uppföljning av en insats ska fortlöpande och utan oskäligt dröjsmål dokumenteras i journalen.

Detsamma gäller faktiska omständigheter och händelser av betydelse för handläggningen av ett ärende eller för genomförandet eller uppföljningen av en insats.

Av journalen ska det framgå när

1. åtgärder enligt första stycket har vidtagits och av vem,
2. faktiska omständigheter eller händelser av betydelse har inträffat, och
3. en handling av betydelse för handläggningen av ett ärende eller för genomförandet eller uppföljningen av en insats har kommit in till eller upprättats av den som bedriver verksamhet.

I 6 kap SOSFS 2014:5 regleras närmare vilka skyldigheter utföraren har avseende dokumentationen. Där framkommer bland annat att det bör upprättas en genomförandeplan som utgångspunkt för fortlöpande anteckningar i journalen och underlag för uppföljning av insatsen. Genomförandeplanen bör revideras vid behov.

Det finns flera syften med den löpande dokumentationen. Ett övergripande syfte med dokumentation är att värna den enskildes rättssäkerhet och att insatser ges med den kvalitet som föreskrivs i 6 § LSS. Ett annat syfte är att t.ex. göra det möjligt att över tid följa utveckling i ärendet och därigenom vara ett underlag för uppföljningen av den insats som ges. Här är det viktigt att se att det i den löpande dokumentationen finns en koppling till innehållet i den genomförandeplan som bör finnas. Dokumentationen ska göra det möjligt att följa utvecklingen, att se faktiska omständigheter och händelser av betydelse, samt om insatsens genomförande bidrar till att brukaren får goda levnadsvillkor.

Av 24 a-c §§ LSS och 2 kap. 2 § SOSFS 2011:5 framgår att informationen om skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden ges till den som omfattas av skyldigheten att rapportera när han eller hon påbörjar en anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Därefter ska informationen ges återkommande. Ett allmänt råd är att informationen bör ges både muntligt och skriftligt minst en gång per år.

Enligt 6 kap. 3 § PSL framgår att den som tillhör hälso- och sjukpersonalen får delegera en arbetsuppgift till någon annan endast när det är förenligt med kravet på god och säker vård. Den som delegerar en arbetsuppgift till någon annan, ansvarar för att denna har förutsättningar att fullgöra uppgiften.

Av 26 § LSS framgår att tillsyn enligt denna lag innebär granskning av att verksamheten uppfyller krav och mål enligt lagar och andra föreskrifter samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter. Tillsynen innebär även granskning av att den som har meddelats tillstånd enligt 23 § LSS fortlöpande uppfyller lämplighetskravet i 23 § andra stycket LSS.

Vidare framgår av 26 g § tredje stycket LSS att grund för återkallelse är dels om tillståndshavaren inte kan anses lämplig att bedriva verksamheten. Skäl för att anse att en tillståndshavare inte är lämplig är exempelvis att det förekommit brottslighet, underlåtenhet att betala skatt och arbetsgivaravgifter eller bristande redovisning i verksamheten. Även sådant som underlåtenhet att uppfylla föreskriven uppgiftsskyldighet kan motivera att lämpligheten ifrågasätts.

IVO konstaterar inledningsvis att tillstånd att bedriva bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS innehas av EK Pråmen HB. Detta bolag bedriver dock numera inte någon verksamhet. Istället bedrivs boendet av EK Pråmen AB som saknar tillstånd och verksamheten bedrivs således i strid med 23 § första stycket LSS. John Nilsson har vid inspektionen vidgått att verksamheten bedrivs av EK Pråmen AB som saknar tillstånd. Det som anförs i yttrandet om ägargemenskap mellan de båda bolagen och avtal om tillhandahållande av tjänster och personal är inte relevant och framstår som en efterkonstruktion efter IVO:s påtalande vid tillsynen. Tillståndet att bedriva en verksamhet är knutet till det bolag som har beviljats detsamma och kan inte överlåtas på annat bolag.

Vidare konstaterar IVO att det saknas all den dokumentation som krävs enligt gällande lagar och föreskrifter avseende brukaren och hans placering i verksamheten. Att hänföra detta till vissa administrativa brister som anförs i yttrandet är att bagatellisera vikten av dokumentationen för att säkerställa att brukaren får den vård och omsorg denne behöver och att möjliggöra uppföljning av insatserna i förhållande till brukarens behov.

Det finns inte heller något ledningssystem i verksamheten i enlighet med bestämmelserna i SOSFS 2011:9, för systematiskt utveckling av verksamhetens kvalitet.

De omständigheter som framkommer i anmälan från polisen visar enligt IVO:s bedömning vidare att John Nilsson i egenskap av ägare och föreståndare till verksamheten allvarligt har brustit i sitt ansvar gentemot den placerade brukaren. Brukaren har funktionsnedsättningar innebärande att han är helt beroende av sin omgivning och den verksamhet och personal som har ansvaret för hans trygghet och säkerhet. Att han frekvent har vistats och övernattat i en kriminell miljö tillsammans med ägarens anhöriga, vilka utgör delar av personalen är helt oacceptabelt och visar på bristande ansvar och omdöme hos John Nilsson. John Nilsson förnekar kännedom om systemens missbruk och kriminalitet, trots att hon varit anställd på 100 procent i verksamheten. Systemen uppvisade spår av narkotiska preparat vid provtagning, samt lever med en man som dömts för allvarliga brott vid tio tillfällen och är själv dömd vid fyra tidigare tillfällen. Paret bostad innehöll ett stort antal sprutor, kanyler och behållare med rester av narkotika. Att John Nilsson har överlåtit ansvaret för brukaren i hennes och moderns hem kan inte anses vara annat än omdömeslöst. Denna omständighet i sig visar på att John Nilsson inte kan anses vara lämplig som innehavare av tillstånd och vara verksam som föreståndare i en tillståndspliktig verksamhet.

Påståendet att placerande kommun inte har haft några synpunkter på verksamheten eller omvårdnaden är inte relevant då kommunen inte har haft någon som helst uppföljning av ärendet och under hela placeringstiden inte har besökt verksamheten innan aktuella missförhållanden uppdagades. Kommunen valde då att omedelbart säga upp avtalet med EK Pråmen och har gjort en Lex Sarah anmälan till IVO därför att man helt har brustit i sitt uppföljningsansvar vilket har medfört allvarliga missförhållanden för brukaren.

John Nilsson saknar vidare nödvändig kunskap om lagar och föreskrifter som krävs för att uppfylla lämplighetskriteriet i 23 § andra stycket LSS. Han bedriver sin verksamhet i ett bolag som saknar tillstånd, verksamheten saknar kunskap om kraven på bland annat ledningssystem, dokumentation och rapporteringsskyldighet enligt lex Sarah, vilket är viktigt och nödvändigt för att säkerställa god kvalitet i verksamheten.

Vidare uppfyller verksamheten inte kraven på patientsäkerhet då ingen i verksamheten har kompetens inom hälso- och sjukvård och det saknas delegeringar för de läkemedel man ger till brukaren enligt ordination. Dessutom förs det inga signeringslistor över givna läkemedel avseende

vare sig stående ordinationer eller läkemedel som ges vid behov vilket innebär bristande läkemedelshantering och patientsäkerhet.

Det råder oklarheter i vilka som arbetar i verksamheten och i vilken omfattning, då John Nilsson vid inspektionen hade uppenbara svårigheter att redogöra för detta. Några anställningsavtal har heller inte inkommit trots att företaget i samband med kommunikering den 2 juni 2015 uppmanades att inkomma med dessa om sådana existerar. Den kompetens och utbildning som har redovisats hos personalen bedöms inte vara tillräcklig för att motsvara behoven hos den målgrupp man vänder sig till. Vidare har personalen till stor del utgjorts av John Nilssons anhöriga, genom systemen vars förhållanden ovan redovisats och modern som är i 70-års åldern och som saknar formell kompetens.

Ovanstående brister och omständigheter visar att verksamheten saknar förutsättningar att uppnå den goda kvalitet som föreskrivs i 6 § LSS.

Kontroll av John Nilssons bolag i Kronofogdemyndighetens register visar vidare att dessa är registrerade för totalt 14 betalningsförelägganden.

Tillstånd att bedriva verksamhet som avses i 23 § första stycket LSS får meddelas endast den som med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt visar sig lämplig att bedriva sådan verksamhet. I fråga om juridisk person ska lämplighetsprövningen även avse

1. den verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. de styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen, som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse, och
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Enligt bestämmelsens förarbeten (prop. 2012/13:1 Utgiftsområde 9, s. 216-217) bör lämplighetsprövningen gälla personer med inflytande p.g.a. ägande eller tjänsteställning men också andra personer som rent faktiskt spelar en aktiv roll i verksamheten. Utredningen framhåller att den som missköter sig i vissa avseenden inte bör få fortsätta som tillståndshavare enligt LSS även om det inte har kunnat påvisas kvalitetsbrister i verksamheten, eftersom det inte är rimligt att en tillståndshavare som t.ex. underlåter att betala skatt och

arbetsgivaravgifter för sina anställda ska få fortsätta att ta emot och förvalta stora summor som härrör från allmänna medel. Den enskilde bör tryggt kunna vända sig till en tillståndshavare i förvissning om att denna uppfyller lagens krav i alla avseenden.

IVO konstaterar att John Nilsson återkommande, vid 14 tillfällen sedan 2012, har underlåtit att reglera sina och bolagens skulder så att dessa har resulterat i betalningsföreläggande vilket även det medför att hans lämplighet att bedriva en tillståndspliktig verksamhet måste ifrågasättas med stöd av 23 § första stycket LSS.

IVO bedömer att det står klart att John Nilsson inte uppfyller kraven på lämplighet mot bakgrund av

- att han bedriver verksamhet i ett bolag som saknar tillstånd,
- att han på ett allvarligt sätt har brutit i sitt ansvar gällande den placerade brukarens trygghet och säkerhet,
- kunskapsbrister avseende lagar och föreskrifter
- kvalitets- och kompetensbrister i verksamheten samt
- brister i ekonomisk skötsamhet.

Tillståndshavaren uppfyller därmed inte det krav på lämplighet som föreskrivs i 23 § första och andra stycket LSS. Tillståndet för Ek Pråmen HB att bedriva enskild verksamhet i form av bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS ska därför återkallas. Vad bolaget har framfört i sitt yttrande inkommet den 26 juni 2015 föranleder ingen annan bedömning.

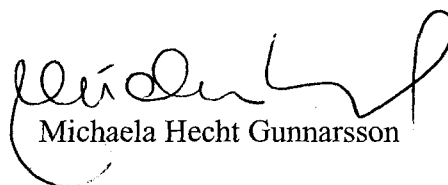
Beslutet gäller enligt 27 § LSS omedelbart.

Detta beslut kan överklagas till förvaltningsrätten. Se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Birgitta Hagström. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Margareta Fransson och avdelningsjuristen Hans Yngve deltagit. Inspektören Michaela Hecht Gunnarsson har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Birgitta Hagström

Michaela Hecht Gunnarsson

Bilaga: Överklagandehänvisning

Hur man överklagar

Den som vill överklaga Inspektionen för vård och omsorgs (IVO:s) beslut ska skriva till Förvaltningsrätten i Jönköping. Skrivelsen ställs alltså till förvaltningsrätten men ska skickas eller lämnas till IVO.

Överklagandet ska ha kommit in till IVO inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som klaganden begär. Vidare ska IVO:s diarienummer anges.

Om sista dagen för överklagandet infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.